

Zakladni tajnik upa na zmeren primanjkljaj

Zakladni tajnik William E. Simon je pretekli teden izrazil upanje, da bo mogoče primanjkljaj v zveznem proračunu omejiti na 60 bilijonov.

WASHINGTON, D.C. — Tekom razpravljanja o novem zveznem proračunu letošnjo pomlad je zakladni tajnik ponovno svaril pred povečevanjem zveznih izdatkov, ker da bi to sprožilo nov, nevaren val inflacije. Sam predsednik G. R. Ford je izjavil, da je treba primanjkljaj omejiti na največ 60 bilijonov. Prenekateri so napovedovali, da utegne ta doseči 80 ali celo 100 bilijonov.

Glavni predsednik AFL-CIO George Meany je ponovno prijel vladno, ki da je v svojih predlogih, ko gre za ustvarjanje novih delovnih mest in boj proti brezposelnosti, ne le veliko prevarna, ampak naravnost skopa, da ne kaže nobenega razumevanja za ljudske stiske. Izjavljal je, da naše gospodarstvo prenese tudi 100 bilijonov primanjkljaja, če je ta potreben v boju proti brezposelnosti. V Kongresu je dosti zagovornikov tega gledanja.

Ko je začelo prevladovati mnenje, da je gospodarstvo prešlo iz zastoja v oživljanje in je mogoče upati na postopno zmanjšanje brezposelnosti, pa tudi na povečanje zveznih dohodkov, je pretekli teden zakladni tajnik William E. Simon izjavil, da se ne boji več, da bi primanjkljaj v zveznem proračunu dosegel 80 ali celo 100 bilijonov, kot je to "izgledalo skoraj gotovo pred 6 meseci". Izrazil je upanje, da bo mogoče primanjkljaj omejiti na okoli 60 bilijonov.

Pri sedanjem položaju narodnega gospodarstva W. E. Simon ne smatra za potrebno podaljšati znižanje zveznega dohodninskega davka preko leta 1975, ki ga je Kongres odobril v preteklem marcu. Odločitev o tem bo prišla v 3 do 4 mesecih, ko bo položaj jasnejši.

Izabela Peron pustila Lopez Rega izven vlade

BUENOS AIRES, Arg. — Predsednica republike Izabela Peron je imenovala pretekli petek 8-člansko vlado, v kateri pa ni več Joseja Lopez Rega, desnarskega politika, ki velja za močnega moža režima, pa ga del peronističnih politikov in predvsem delavske unije ne marajo in zahtevajo njegovo izločitev iz vlade.

V novi vladi Rege sicer resni, toda skoraj vsi njegovi člani so Regovi prijatelji in sornišljeniki. Zato sodijo, da bo nova vlada naletela na odpor in povečano nasprotovanje.

Vremenski prerok

Jasno, proti večeru pooblaščen in možnost dežja. Povprečna temperatura okoli 76 F (25 C). Verjetnost dežja 30% čez dan, 20% ponoči, jutri 10%. — Neurje večeraj popoldne in zvečer je prekinilo električno napeljavno v raznih delih mesta, predvsem na zahodni strani, kjer je bilo nekaj časa okoli 2000 domov brez električnega toka. V okraju Medina je uničil tornado neko hišo in senik, ni pa zahteval nobene človeške žrtve.

Novi grobovi

Mary Kirchner V 91. letu starosti je po dolgi bolezni pretekli petek umrla v Western Reserve okrevališču v Kirtlandu, Ohio, Mary Kirchner, 18609 Pawnee Ave., rojena v Samoboru, od koder je prišla v Ameriko nekako leta 1922. Bila je vdova po leta 1955 umrlemu možu Theodoru, mati Theodora, Paula (Fresno, Calif.), Mariona ter pokojnega Nicka, stara in prastara mati. Do svoje upokojitve je bila 30 let zaposlena kot šivilja pri Sterling Linder Davis Co. Bila je članica Podružnice št. 14 SZZ. Pogreb bo danes ob 10. dopoldne iz Zeletovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St.

Victor Muth V 78. letu starosti je umrl v Women's bolnišnici Victor Muth, 1198 E. 80 St., brat Ethel Sanner, stric Jean Halbreda, pok. Arlene Beverlin, Donne Yonovich, Melvina Sanner, 8-krat stari stric, rojen v Pittsburghu, Pensilvanija. Do svoje upokojitve leta 1962 je lastoval gasolinsko postajo. Pogreb je danes ob 10. uri iz Zak pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. na Knollwood pokopališču.

Mike Barilatz V soboto zjutraj je umrl na svojem domu na Lake Shore Blvd. 80 let stari Mike Barilatz, ki je preje živel na E. 172 St., mož Anne, roj. Mijacek in nekdanje Mary, roj. Zigler, umrla l. 1966, oče Beatrice L. Barilatz in Michaela. Pokojnik je bil rojen na Hrvaškem, od koder je prišel v ZDA l. 1912 in kjer je zapustil svoje brate in sestre, ki pa so sedaj že vsi mrtvi. Bil je član HBZ št. 99, Goranin kluba in Kluba hrvaških upokojencev za St. Clair Avenue okrožje. Pogreb bo jutri, v torek, iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. ob 10. na pokopališču Vernih duš

Louis I. Supan Po kratki bolezni je v soboto zvečer v Cleveland Clinici umrl 74 let stari Louis I. Supan s Parma Heights, skozi 25 let do leta 1954 tajnik Slovenskega narodnega doma v Newburgu in zdaj upokojenec T.R.W., kjer je bil zaposlen kot nadzornik, mož Anne, roj. Yanchar, s katero sta letos 3. februarja obhajala 50-letnico poroke, oče Louisa V., Paula, Augustina, Bernadette Lekan, Marianne Teorsky, Mercedes Gribshaw, Barbare Craw-

GIA zanika Irditev, da je Butterfield v Beli hiši delal za njo

WASHINGTON, D.C. — Upokojeni letalski polkovnik L. F. Prouty je dejal, da je bil A. Butterfield v Nixonovi Beli hiši zveza s CIA. CIA je to odločno zanikala, žena A. Butterfielda je označila Irditev za "popolnoma napačno".

Kong. L. N. Nedzi, načelnik posebnega Domovega odbora za raziskavanje obveščevalnih služb, je dejal pretekli petek, da je imela CIA svoje ljudiodeljene Beli hiši in zveznim tajništvom, pa poudaril, da njihova naloga ni bila vohunjenje, ampak "sodelovanje".

Kong. R. W. Kasten, republikanec iz Wisconsin, in R. Y. Delluma, demokrat iz Kalifornije, sta preje odobrovala CIA, da je "vrtihotapila" svoje ljudi v Belo hišo in v zvezno vlado. Načelnik senatnega raziskovalnega odbora sen. Church je izjavil nato, da za to trditve ni nobenih dokazov.

Razprava o delovanju CIA, zakonitem in nezakonitem, se nadaljuje, ko nekaj članov Kongresa išče možnosti za svoje uveljavljanje pred svojimi volivci in pred splošno ameriško javnostjo. To je del ameriške "politike", ki ga svet za neverjetnostjo opazuje in se čudi njegovi neodgovornosti.

Obresti spet rastejo

NEW YORK, N.Y. — First National City Bank je pretekli petek povišala obresti za posojila svojim najboljšim strankam od 7% na 7.25%, ko je Federal Reserve Board omejil rast denarnega obtoka, da ne bi sprožil novega vala inflacije.

ford, Annette Zucca, Charlotte, pok. Rosemarie in pok. Therese, 19-krat stari oče, brat Augusta, s. M. Mercedes, Elsie Radina, pok. Franka, pok. Victorja in pok. Justine. Pogreb bo v sredo ob 10.15 iz Zabor pogrebnega zavoda na 5680 Pearl Rd., ob 11. v cerkev Sv. Družine na York Rd. v Parmu in nato na pokopališču Sv. Križa pod vodstvom Fortunovega pogrebnega zavoda. Na mrtvaškem odru bo danes popoldne ob 2. do 4. in zvečer ob 7. do 9. v Zabor pogrebnega zavoda.

Domov odbor glasoval za konec prepovedi dobav orožja Turčiji

Zunanjepolitični odbor Predstavniškega doma je izglasoval s 16:11 predlog za končanje prepovedi dobav orožja Turčiji.

WASHINGTON, D.C. — Kljub odporu zagovornikov Grčije je zunanjepolitični odbor Predstavniškega doma po daljši razpravi pretekli petek odobril predlog za obnovo dobav orožja Turčiji. Ta je bila ustavljena v preteklem februarju na zahtevo Kongresa, ker je Turčija rabila ameriško orožje pri zasedbi dela Cipra lansko poletje, pa je odlagala nato pomiritev z Grčijo.

Načelnik odbora kong. Thomas E. Morgan, demokrat iz Pensilvanije, je dejal, da bo predlog verjetno odobren tudi v zbornici, da pa bo moral predsednik Ford "nekaj več storiti tam v ta namen".

Odobreni zakonski predlog predvideva dobavo orožja Turčiji za 185 milijonov dolarjev, ki je bilo že kupljeno in delno tudi plačano. Nad polovico tega je 24 let F4E in rezervni deli za nje, ostalo pa so rakete, tovarnjaki, strelivo in druga oprema. Turčija bo dobila tudi pravico do bodočih nakupov za gotovino in na kredit, v kolikor bo predsednik ZDA odločil, da so ti potrebni za vršenje obveznosti, ki jih ima Turčija v okviru NATO. Ti nakupi bodo dovoljeni le, če se bo Turčija držala premirja na Cipru in ne bo poslala tja iz ZDA dobavljenega orožja. Predsednik ZDA bo v okviru predloženega zakona obzvil proročati Kongresu vsakih 60 dni o napredku pogajanj za rešitev ciprskega spora.

McNamara in Bundy zanikata povezavo Kennedyjev z umori

WASHINGTON, D.C. — Robert McNamara, obrambni tajnik v času predsednika J. F. Kennedyja in nato L. B. Johnsona, ter George Bundy, pomočnik predsednika Kennedyja za narodno varnost, sta pred Senatnim odborom odklonila vse odgovore na vprašanja novinarjev v tej zvezi.

IZRAELSKA LETALA SPET NAD BEGUNSKIM TABOROM

Skupine izraelskih vojnih letal so večeraj napadle največje taborišče palestinskih beguncev v Libanonu. To je bil tekom enega tedna drugi tak napad. Štiri osebe so bile mrtve, 22 pa ranjenih. — Izrael odložil odločitev v pogajanjih o umiku na Sinaju.

SIDON, Lib. — Večeraj so skupine izraelskih vojnih letal napadle s raketami in obstreljevali največje begunsko taborišče v Libanonu, ki je nedaleč od Sidona. V njem živi okoli 20.000 palestinskih beguncev. Pri napadu so bili štirje mrtvi, 22 pa ranjenih. Poročevalska služba Palestinske osvobodilne organizacije Wafa trdi, da je ta na izraelski napad odgovorila z napadom na izraelska naselja Nahariya, Res Nakoura in Malikiya, ki vse leže blizu libanonske meje. Napad naj bi izvedli komandosi "znotraj Izraela".

Levičarska Ljudska demokratična fronta za osvoboditev Palestine je objavila, da sta bili zadeti dve od napadajočih izraelskih letal in da je eno padlo v morje. Ujeli naj bi enega izraelskega letalca. Izraelsko uradno poročilo pravi, da so se vsa letala vrnila na svoja oporišča.

Izraelsko poročilo pravi tudi, da so gverilci streljali z ruskimi "katjuša" raketami iz Libanona na izraelsko naselje Nahariya ob Sredozemskem morju, pri čemer sta bili dve ženski lažje ranjeni in je bila poškodovana neka hiša.

Gverilski viri govorijo o "trdem odporu" protiletalske obrambe proti izraelskim letalom, pri čemer naj bi uporabljali tudi SAM 6 in SAM 7 rakete.

Ameriški polkovnik izpuščen V Bejrutu je ameriški polkovnik Ernest R. Morgan nakazal v svoji izjavi, da so k njegovi izpustitvi pomagale prošnje črnih skupin. Morgan je bil ugrabljen pretekli mesec od levičarske skupine gverilcev, ki je zahtevala od ZDA razdelitev velike količine hrane in gradbenega materiala v delu Bejruta.

ZDA so to odklonile, ustregla pa naj bi vsaj delno teh zahtev libanonska vlada, ki se je pogajala z ugrabljenimi. Ti so ugrabljenega ameriškega polkovnika v soboto izpustili. Po kratkem

pregledu v bolnišnici Ameriške univerze v Bejrutu je Morgan odletel v Ankaru v Turčiji k svoji družini. E. R. Morgan je 43 let star črnc, dodeljen kot armadni polkovnik ZDA ameriški vojaški misiji v Turčiji. Ugrabitelji so ga dolžili, da je ameriški "vohun", kar pa je ta odločno zanikal.

Izrael odložil odločitev

Večeraj je izraelska vlada štiri ure razpravljala o poteku pogajanj o umiku izraelskih čet z zahodnega dela Sinaja. O tem se je v soboto razgovarjal predsednik vlade Rabin z ameriškim državnim tajnikom Kissingerjem pri Bonnu v Zahodni Nemčiji, kjer je bil tri dni na uradnem obisku. Kissinger je imel najprej v četrtek in petek razgovore s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom v Zenevi, nato pa po prihodu v Bonn z vodniki Nemške zvezne republike. Po daljšem razgovoru s predsednikom izraelske vlade Rabinom je odletel preko Londona, kjer je imel kratek sestranek z britanskimi voditelji, odletel domov.

Rabin in Kissinger sta govorila o verjetnosti sporazuma med Izraelom in Egiptom o novem delnem umiku Izraela z zahodnega Sinaja. Rabin je večeraj na seji vlade dejal, da je treba še razčistiti več zadev predno bo sporazum mogoč. Izgovarjal se je, da je počasnega poteka pogajanj kriv Egipt, ki se ne mora razgovarjati neposredno z Izraelom, ampak le preko ZDA.

Ker poteče 24. julija sedanja doba čet ZN kot čuvarja premirja na Sinaju med Izraelci in Egipčani, obstoja nevarnost, da Egipt odkloni podaljšanje dovoljenja tem četam za opravljanje njihove sedanje naloge. To bi moglo odpreti vrata novemu vojnemu spopadu. Predsednik vlade Izraela Rabin je dejal večeraj, da se Izrael zaradi tega datuma ne čuti obvezanega hiteti s pogajanjmi.

Samo pogumne besede?

WASHINGTON, D.C. — Poznavalci razmer trdijo, da kljub trdim besedam zakladnega tajnika W. Simona in samega predsednika ZDA G. R. Forda proti povišanju cen olja ZDA nimajo nobenega jasnega načrta kot odgovor na tako povišanje. Ustavitev dobav orožja, hrane in industrijskega blaga bi bila učinkovita le, če bi bil ves svobodni svet med seboj trdno povezan in pripravljen skupno nastopati v obrambo skupnih koristi. Za enkrat na tak skupni nastop ni mogoče niti misliti!

ZDA bodo prodale Jordaniji za \$350 milijonov orožja

WASHINGTON, D.C. — Vlada je obvestila Kongres, da bo prodala Jordaniji za 350 milijonov dolarjev modernega orožja, predvsem protiletalske rakete in topove. Prvotno je bilo govora le o prodaji tega orožja za skupno okoli 100 milijonov dolarjev. Povečanje količine je naletelo na odpor v Kongresu, kjer so nekateri zaskrbljeni zaradi vpliva te prodaje na Izrael.

Iz Clevelanda in okolice

Iz bolnišnice— Mrs. Mary Golob, preje živeča na 22820 Ivan Avenue, se je preteklo sredo vrnila z bolnice, k svoji nečakinji Mrs. Marie Hosta, 19601 Cherokee Avenue. Je še vedno pod zdravniško oskrbo, toda obiski so dovoljeni. Zahvaljuje se vsem za bodrilne kartice, obiske in pozdrave. Zelimo ji hitrega okrevanja!

Prijeten obisk— Mrs. Tončka Krek s hčerko in Mrs. Mary Lausin, vse tri iz New Yorka, so se mudile na obisku v Clevelandu. Obiskale so tudi urad Ameriške Domovine in malo pokramljale. Hvala za obisk!

Pol stoletja letališča Hopkins— Clevelandsko mednarodno letališče Hopkins je večeraj obhajalo 50-letnico svojega obstoja. V zadnjih letih so ga ponovno modernizirali in razširili.

Prodaja na drobno v juniju le nekaj večja

WASHINGTON, D.C. — Prodaja na drobno je v juniju dosegla 48.29 bilijonov in je bila le 0.7% večja od one v maju. To je delno razočaralo vladne gospodarske strokovnjake, ki so pričakovali hitrejšo porast v skladu z napovedmi o oživljanju gospodarstva.

Bolj zadovoljni so bili s porastom v prvem tednu julija, ki je dosegel kar 2.2%.

Jumbo letala morajo ojačiti

WASHINGTON, D.C. — Zvezna letalska administracija — FAA je odredila, da morajo jumbo potniška letala okrepi, da bodo sposobna vzdržati nenadno zmanjšanje notranjega zračnega pritiska tekoma poleta. Sodijo, da je nenadno zmanjšanje pritiska v letalu Turkish Airlines DC10 lani pri Parizu povzročilo nesrečo, pri kateri je bilo mrtvih 346 ljudi.

Zadnje vesti

LONDON, Vel. Brit. — Ker se nekatere delavske unije upirajo vladni omejitvi poviškov plač na največ 10%, se bojijo, da utegne to privedi do odprtega boja med vlado predsednika Wilsona in unijami, kar bi moglo privedi do padca Wilsonove vlade, kot je lani do padca Heathove. Omejitvev plač in cen je nujna, če naj se Velika Britanija izvleče iz sedanje inflacije, ki je dosegla povprečno letno raven 25%.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Ford je napovedal postopno sprostitvev cen olja v ZDA in bo imel danes v Beli hiši zadevne razgovore z vodniki Kongresa. Ta temu načrtu ni naklonjen, ker viši v njem občutno povečanje cen gasolina.

LIZBONA, Port. — Napovedujejo, da bo predsednik vlade Goncalves v kratem imenoval nove ministre in ministrske tajnike namesto odstopivših članov socialistične stranke. Levičarski vojaški vodniki Portugalske so napovedali konec večstrankarski demokraciji zahodne vrste v korist "ljudske demokracije" komunističnega sveta. Socialistična stranka je to napoved obsodila in odločno odklonila.

JUTRI BODO ASTRONAVTI IN KOZMONAVTI POLETALI NA SREČANJE V VESOLJU

CAPE CANAVERAL, Fla. — Danes vrše pregledne in zadnje priprave za jutrajšnji polet Apolla vesoljske ladje z astronomi Thomasom Staffordom, Vancem Brandom in Donaldom K. Slaytonom v vesolje, kjer se bodo srečali, povežali in sodelovali s kozmonavtom Aleksejem Leonovim in Valerijem Kubasovom, ki bosta prav tako jutri poletela v vesolje v sovjetski vesoljski ladji vrste Sojuz z oporišča Bajkanor v Srednji Aziji.

Astronavti in kozmonavta so se od lani pripravljali na tako skupni program v vesolju, ki ga je omogočilo izboljšanje odnosov med ZDA in ZSSR. Obe glavni sili sveta sta bili do pred par leti ostri tekmovalki tudi v vesolju. V času Hruščeva, ko so Rusi poslali svoj prvi Sputnik v vesolje, so se ZDA, ki so bile v zaostanku pri delu za raziskavo vesolja in v naporu za pro-

diranje vanj na predlog predsednika Johna F. Kennedyja odločile, da tekmo sprejmejo in jo dobijo.

V nekaj letih je bil izveden program Mercury, ki mu je sledil Gemini, ko se je enemu vodniku vesoljske ladje pridružil drugi (zato ime novej vesoljske ladje Gemini — Dvojčka). Z drugim programom so se ZDA približale uspehom Sovjetske zveze in jo začele prehitevati, s programom Apollo pa so jo prehitele in poslale na Luno vrsto astronomov. Sovjetska zveza je preje napovedovala, da bodo ameriške astronave, ko bodo prvi dosegli Luno, tam že pričakali in pozdravili ruski kozmonavti.

Napoved je ostala napoved, sovjetski program za polet na Luno je običal in bil po ameriški zmagi nekako potisnjen v stran, da bi svet dobil vtis da ZSSR dejansko sploh ni imela namere poslati koz-

monavta na Luno. Zahodni strokovnjaki trdijo, da bodo Rusi to le še poskusili, toda ne pred koncem tega desetletja. ZDA med tem mislijo na potovanje na Mars, če bo za tak program dovolj javne podpore.

ZDA so poslale v vesolje vesoljski laboratorij in končale lani v njem obsežne preiskave in študije. Sovjetska zveza ima sličen vesoljski laboratorij v vesolju in v njem kozmonavta, ki vršita podobne poskuse, ki so jih pred njima izvedli astronomi.

Jutri ob 8.20 zjutraj bo poletel v vesolje Sojuz v Bajkanoru, 7 ur in pol kasneje pa Apollo s Cape Canaverala. Vzletu Sojuza bo prisostvoval poslanik ZDA v Moskvi W. Stoessel, vzletu Apolla pa poslanik ZSSR v Washingtonu A. Dobrinin.

V četrtek, 17. julija, okoli polдне se bosta obe vesoljski ladji, Apollo in Sojuz, pribli-

žali 140 milj nad Zemljo in se povežali med seboj. Astronavti Stafford in kozmonavt Leonov si bosta segla v roke ob vходу v Apollo, kar bo lahko opazoval ves svet na televizorjih.

Astronavti in kozmonavta bodo skupaj v vesolju dva dni in od tam bodo oddajali poročila na Zemljo, kjer jih bo prenašala televizija. Nato se bodo ločili in se vsak v svoji ladji vrnili na Zemljo. Ameriško-rusko srečanje v vesolju naj bi govorilo vsemu svetu o izboljšanju ameriško-sovjetskih odnosov in o sodelovanju obeh glavnih sil sveta ne le na Zemlji, ampak tudi nad njo!

Obe strani sta se za skupni nastop in program dobro pripravili, astronomi so se naučili celo najpotrebnejšo rusščino, kozmonavta pa angleščino, da bi sodelovanje potekalo gladko in brez motenj.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NABOČNINA:

- Združena države: \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
 - Kanado in dežele izven Združenih držav: \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States
\$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; \$7.00 for 3 months
- Canada and Foreign Countries:
\$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months
- Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 106 Monday, July 14, 1975

Kristjani za marksizem

Pretekli mesec se je tisoče sfanatiziranih manifestantov zbralo pred nadškofijsko palačo v Lizboni ter s transparenti in popevkami napadalo portugalsko Cerkev ter jo označevalo za "reakcionarno". Povod za to je bilo vztrajno zahtevanje portugalske cerkvene hierarhije, da ji levičarska vojaška vlada vrne radijsko oddajno postajo Renancenda, katero so nasilno zasedli levičarski marksistični elementi. Manifestacija pred škofijo bi bila ena tistih, ki danes pretresajo Portugalsko, če ne bi dobila posebnega žiga, in ta je bil, da je zborovanje podprla, se ga udeležila in mu dala vso zaslonbo skupina takomenovanih "kristjanov za socializem".

Lizbonski dogodek je ponovno pritegnil pozornost javnosti na to svojevrstno skupino, katere dejavnost z vso skrbjo zasleduje Cerkev. "Kristjani za socializem" namreč nenehno zatrjujejo, da delujejo v cerkvenem okviru.

Gibanje je uradno nastalo v aprilu leta 1971 v čilski prestolnici Santiago, ko se je sestalo 80 čilskih duhovnikov raznih levosocialnih gibanj. Bila je doba, ko so bila v modi gibanja "za tretji svet", in ko je v Čilu vladal levičarski režim predsednika Allendeja. Zborovanje so ponovili, prav tako v Santiagu, aprila 1972. To pot je prisostvovalo 400 duhovnikov iz vse Latinske Amerike, med njimi tudi škof iz Cuernavaca, Mehiko. Uradno so si nadali ime "kristjani za socializem" in prišli do zaključka, da krivice kapitalističnega sistema zahtevajo revolucionarnih akcij, da se tako izbojujejo marksistične rešitve.

Od tedaj se je gibanje razširilo ne le na vso Latinsko Ameriko, marveč se je tudi ugnedilo v raznih evropskih državah, tako v Italiji, Franciji, Španiji in Portugalski. Šli so tudi vedno dalje v svojih potezah, tako so v ideološkem oziru kmalu začeli predpostavljati materijo pred duhom in časovno pred večnim, ter kot posledico tega tudi smatrati tuzemsko "socialno osvoboditev" pred duhovnim odrešenjem. V političnem in taktičnem oziru so se direktno spojili z marksisti. Tako se je 200 španskih "kristjanov za socializem" v januarju 1973 v Avili, Španija, "izreklo za marksizem". Gibanje je zahtevalo od svojih somišljenikov, da se borijo za socializem v marksističnih političnih vrstah, "ne kot sopotniki", marveč kot navadni in avtentični bojevniki".

Cerkvena hierarhija je od vsega početka skeptično gledala na to gibanje, pa ga že od prvih izrazov nekrščanskih pozicij ostro obsodila. To je najprej storila čilska škofovska konferenca, spričo obeh omenjenih zborovanj v Santiagu. Gibanje je potem najostreje obsodila tudi Španska škofovska konferenca, ki je na svojem sestanku v Tarragoni med drugim izjavila sledeče o namenih teh "kristjanov za socializem":

"Jesus naj bi bil le socialni voditelj, evangelij pa priročnik (vademecum) revolucionarnega navdušenja; odrešilo srečanje z Bogom in Kristusom naj bi se uresničilo v aktivni udeležbi pri revolucionarnem procesu; Cerkev naj bi se poistovetila s svetom, odrešenje z neke vrste napredkom, zgodovina odrešenja s svetovno zgodovino, greh z gospodarsko in socialno odtujitvijo, odrešilna akcija kristjanov z razredno borbo, dobrota in dejavna ljubezen z revolucionarno izbiro v korist enega družbenega razreda proti drugemu. Skratka: zanikali bi vso nadnaravno in duhovno stvarnost."

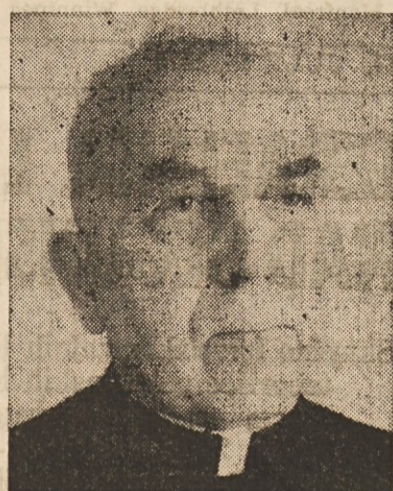
Končno je o stvari spregovoril tudi Sveti sedež. Vatikanski dnevnik L'Osservatore je pred kratkim ponovno obsodil to nekrščansko gibanje, nakazal njegove dogmatske zablode in taktične zmote. V članku izpod peresa urednika uradne jezuitske revije Civiltà Cattolica (rev. Bartolomeo Sorge) je obtožil gibanje, da skuša zamenjati koncept odrešenja po Kristusu s konceptom politične osvoboditve v sklopu revolucionarnega marksizma.

S svojimi pohodi vedno bolj na levo so "kristjani za socializem" prišli v precep, kajti prekoračili so že davno mejo, ki jo dopušča pluralizem v Cerkvi, ter zašli v teološke herezije in politične zablode. Mnogo prvotnih članov je stopilo iz gibanja in se povrnilo v naročje Cerkve. Vendar gibanje, podpihovano od zunaj, pridobiva na moči (na razpolago mu je dobrohotno ves komunistični aparat) in s svojimi akcijami dokazuje svoj pravi cilj, ki je ne že nek družbeni socializem, marveč popolnoma enostaven marksizem, pobarvan s svetopisemskimi frazami. Žalosten, a logičen konec gibanja, ki je sicer nastalo ob upravičenih zahtevah po socialni pravici, a pozabilo na osnovne temelje krščanstva, ki je edino porok za resnične rešitve človeškim problemom.

S. S.

BESEDA IZ NARODA

Ob zlati maši Rev. Jožeta Godina

Št. Jakob v Rožu, Avstr. — V nedeljo, 29. junija 1975 je v kapeli šolskih sester v Pliberku na Koroškem v vsej tišini obhajal zlato mašo g. Jože Godina. Zlatomašnik je Slovencev v Združenih državah, v Kanadi in v Argentini znan po svojem delu kot duhovnik. Njegovi najbližji prijatelji pa ga poznajo tudi po njegovem delovanju na drugih področjih.

Ko se je leta 1948 naselil v Clevelandu, Ohio, je najprej pomagal pri dušnem pastirstvu v slovenski župniji sv. Vida. Leta 1952 je bil nastavljen za kaplana v madžarski župniji sv. Marjete; leta 1960 pa je postal kaplan v župniji Marije Vnebovzete. Začasno je deloval tudi v italijanski župniji San Antonio. Leta 1964 je odšel v Marquette, Michigan, kjer se je z vso vnemo posvetil delu za beatifikacijo misijonskega škofa Friderika Baraga, ki je marquetteško škofijo ustanovil in bil prvi škof v Marquetteu. Godinova naloga v Marquetteu je bila, da je s predavanji in članki seznanjal ljudi iz delom in svetniškim življenjem škofa Baraga in vzbujal v njih zaupanje v njegovo priprošnjo pri Bogu. V Ameriški Domovini so izhajali njegovi članki pod naslovom "Iz Baragove dežele", česar se nekateri bralci gotovo še danes spominjajo.

Svoje srebrno mašo je Rev. Godina imel v Lemontu, Ill., kjer so se 28. in 29. junija 1952 ob škofu Rožmanu zbrali slovenski duhovniki, ki so leta 1925 bili posvečeni v Ljubljani. To so bili pokojni p. Aleksander Urankar, takrat franciški komisar, Jože Godina, Franc Jeraša, Leo Kristanc in Julij Slapšak. 29. junija je škof Rožman podelil mašniško posvečenje p. Baziliju Valentinu in p. Inocencu Ferjanu. Po evangeliju je imel nagovor na oba franciška novomašnika in na navzočce srebrnomašnike, ki jih je v duhovnike posvetil škof dr. Anton Bonaventura Jeglič.

Rev. J. Godina je svojo zlato mašo obhajal točno na petdeseto obletnico svojega mašniškega posvečenja. Rev. Julij Slapšak pa je svoj zlatomašniški jubilej obhajal 4. julija 1975 v Repnjah na Gorenjskem v kapeli šolskih sester, kjer mu je bil slavnostni govornik ljubljanski pomožni škof dr. Stanko Lenič. Rev. Godina je imel sam priložnostni govor na dan svoje zlate maše. Pisec teh vrstic in njegov dolgoletni prijatelj mu je mogel delati družbo šele pri kosilu, ki so jima ga pripravile šolske sestre v Pliberku, posebno njihova skrbna kuharica s. Konstantina.

Doživel pa je g. Godina ob svoji zlati maši drugačno veliko veselje. Od mariborskega škofa dr. Maksimilijana Drževnika je prejel lepo pismo, ki pove mnogo več, kakor bi mogel povedati še tako dober pridigar za zlato mašo. Zlatomašnikov rojstni kraj Dolnja Bistrica v župniji Črenšovci v Prekmurju spada namreč od konca prve svetovne vojne v mariborsko škofijo.

Ker je pismo škofa Drževnika vsebinsko tako bogato in jezikovno tako tekoče in blaglasno, ga tukaj dobesedno objavljam:

mo: "Na našem zemeljskem romanju so mejniki, ob katerih se nehotе ustavimo in zamislimo. To so godovi, obletnice smrti staršev ipd. Med te mejnike sodi pri nas duhovnikih tudi zlatomašni, ki so ga nekoč dosegli le redki duhovniki.

Pred 50-letji ste tudi Vi doživeli veselje mašniškega posvečenja. Rodili ste se na Dolnji Bistrici, ki je spadala takrat (ogrsko) somboteljsko škofijo. Po nasvetu Jožefa Klekla ste šli študirat v Ljubljano, kjer so Vas sprejeli misijonarji sv. Vincencija Pavelskega. Kot duhovnik Misijonske družbe ste nekaj časa urejevali Katoliške misijone. Pozneje ste postali duhovnik ljubljanske nadškofije in delovali kot dušni pastir med našimi izseljenci v Ameriki. Sedaj ste hišni duhovnik v domu počitka v Pliberku na Koroškem.

Kdo bi mogel prešteti vsa zrna božje besede, ki ste jih v 50 letih sejali v srca vernikov. Gotovo so mnoga padla na rodovitno tla in obrodila tudi stoterensad. Noben elektronski računalnik ne bi mogel izračunati, kolikokrat ste dvignili svojo posvečeno roko in v spovednici in Kristusovemu imenu skesanim grešnikom odpustili grehe. Kdo bi mogel povedati, kolikokrat se je po Vas ponavzročila Kristusova nekrvava daritev! Se in še stopajo pred Vas veseli dogodki in spomini, vtanki v zlati šopek petdesetih let.

Dragi gospod zlatomašnik! Vi ste pomembni tudi za našo slovensko zgodovino, saj ste se ob koncu prve svetovne vojne kot dijak prostovoljec borili za osvoboditev Prekmurja. Noben zgodovinar, razen če je pristranski, ne bo mogel iti mimo Vašega imena.

Ne vem, če Vam bo mogoče opraviti zlatomašno slovesnost v domači župniji Črenšovci, zato Vam že vnaprej čestitam k zlatomašnemu jubileju in Vam želim še mnogo sonca v jeseni Vašega življenja. Z Vami se dobremu Bogu zahvaljujemo za vse dobro in hudo, ki ste ga bili deležni v teh petdesetih letih in pošiljam Vam ter vsem, ki se bodo veselili Vašega mašnega jubileja, — pozdrav in blagoslov! + Maksimilijan Drževnik, škof".

Iz tega pisma spoznamo tudi zunanji potek jubilarne življenja, odkriva pa nam tudi njegove zasluge za slovensko domovino, za katere premnogi Slovenci ne vedo, nekateri pa mu jih niti ne priznavajo.

Nikakor ni samo po sebi umljivo, da je Rev. J. Godina dočkal zlato mašo. Kdor je bil v njegovi neposredni bližini tako dolgo kakor pisec tega poročila, ve, da je njegovih zdravje bilo že v bogoslovskih letih tako šibko, da smo se bali za njegovo življenje. Tudi v času svojega bivanja v Ameriki bi skoraj omahnil pod bremenom dela in telesne izčrpanosti. Kakšno pa je bilo njegovo zdravstveno stanje zadnja leta na Koroškem, ve le malokdo. Še največ je zaupal svojemu staremu prijatelju, pa tudi njemu najbrž ne vsega.

Zato kličemo gospodu zlatomašniku: Se na mnoga zdrava in srečna leta tja do biserne maše in čez! Jubilarnt se nam na svojih zlatomašnih podobcah v štirih jezikih priporoča v molitev: v slovenskem, nemškem, angleškem in madžarskem jeziku. Ne pozabimo noben dan te njegove prošnje!

Dr. Jakob Kolarič C.M.

Varovanje pred požari

Zvezna gozdna uprava porabi letno za preprečevanje in omejevanje požarov nad 20 milijonov dolarjev.

Odpri pismo newyorškim prosvetarjem

New York, N.Y. — Dragi Newyorčani!

Newyorška prosveta počiva! V poletni vročini in sopari je to menda najboljša, kar je mogla storiti. Toda newyorški slovenski duh ne počiva! Nemir velikega mesta nam je šel v dušo in telo. Čeprav nas oštevajo in z dobrimi nasveti napajajo, gremo Newyorčani po svoji poti. Mnogi komaj čakajo, da z urami začnejo, drugim je vseeno, če ur ni. Zivela svoboda! Kam bomo prišli, če bomo vsi trobili v en rog!

Eden izmed tistih (morda je pa ena?), ki ure pogreša (morda zaradi klobas in zelja!), mi je poslal priloženo pesem s prošnjo, da jo preberem na septembrski uri. Ta je pa lepa! Kdo bo čakal do septembra? Jaz sem že v dogovoru z ljudmi, ki nam bodo septembra povedali kaj bolj pametnega. Naši newyorški prosvetarji pa potrebujejo nekaj zdaj v poletni vročini, da se bodo spomnili, kako nam je "lušno" na naših urah.

Zato sem se odločil poslati pesem Ameriški domovini. Tudi prijatelj Vinko je v zadregi za material! Oseba, ki mi je pesem poslala, piše, da ni pesnik in tudi pesnik noče biti. Nima prav nobena namere tekrovati s Prešernom, Župancičem ali tistim newyorškim pesnikom, katerega pesem je bila pred kratkim objavljena. Tole je njegova (ali njena) pesem:

OB PETLETNICI

Na "Newyorškem" sonce sije, zopet tretja je nedelja. Vseh strani se zbira srenja. Vsak na Osmo jo zavije

Oče Rihard vero brani. Ves je vnet za božjo slavo in za našo stvar slovensko. Bog naj nam ga še ohrani!

Prošt Kalan prosveto vodi. Zapoljuje vse ljudi. Še k sosedom v zelje hodi, samo da se stvar vrti.

Ko bi ne imel Cirile, Helke, Toneta in Karla, Babnika, klobas in zelja, ure davno bi minile.

Simon Kregar pesmi piše. Ligo vodi, hiše riše. Včasih tudi malo kuha, dobro jed takoj zaduha.

Babnik glava je družine! To se vidi, kadar zine, vsa družina obmolči in posluša, kaj želi.

Oni Tone pa kar šteje. Če te ni, te koj ošteje. In še v časopis te da, da te svet za norca ima.

Še ko v cerkvi molimo, sladki duh zavohamo, ki iz kuhinje se širi, zbranost našo vznemiri.

Kaj Kalanova prosveta? Babnik golaž nam obeta! Komur pa za golaž ni, par klobas takoj dobi.

Otroci naši vriskajo, pojejo in rajajo. Pucki na klavir igrajo. Faro vsi zabavajo.

Da še dolgo bi živila, rastla, rajala in pela, naša draga mala fara, ki na svetu nima para!

Ali še kdo dvomi, kaj je temu pesniku (tej pesnici) na naših urah najljubše! Prav gotovo ne prosveta! Toda ker je prosveta pred jedaco, se ga vendarle nekaj od prosvete prime.

Vsem vesele počitnice!

Dr. Zdravko Kalan

Za boljši sprejem TV

Na Smolniku gradijo televizijski pretvornik. Omogočal bo boljši sprejem televizijskega programa po Dravski dolini pod severnim Pohorjem. Sodelujejo vsa domača podjetja, gradbeno dela pa izvaja "Gradis".

VESTI IZ SLOVENIJE

Resnica v oči bode

Ko je bil podan na avstrijski televiziji pretekli mesec film "Tužci v domovini", ki obravnava položaj koroških Slovencev je koroški deželni deželni glavar Wagner dejal, da "v taki obliki ni mogoče poročati o Koroški" in da bi bilo treba take filme v bodoče preprečiti. Film je šel nemškimi šovinistom močno na živce in je sprožil obsežno javno razpravljanje.

Slovence na Koroškem je prizadela izjava državnega predsednika dr. Kirchschlagerja, ki je v zvezi z odnosi med Avstrijo in Jugoslavijo dejal, da je prišlo do težav z "vključevanjem maturantov slovenske gimnazije v Celovcu v politično življenje". Smatrajo, da pomeni ta izjava napad na Slovence in zlasti na slovensko gimnazijo, ki so jo nacisti že pred časom označili za "hud strup".

Beograd in Ljubljana mosta poskrbeti, da bodo v Celovcu in zlasti na Dunaju prišli do spoznanja, da so vseh težav krivi oni, ker ne izpolnjujejo določil o človeških pravicah in niti ne določil avstrijske — državne pogodbe.

Iz jeze povozila sosedo

Ko je Antonija S. nesla zadnjič domov košaro solate, je opazila, da dirja proti njej avtomobil. Umaknila se mu je s ceste, pa je ta zavozil za njo in jo kljub umikanju končno povozil preko stopala. V voznicu avtomobila je spoznala svojo sosedo, s katero so že dolga leta v sporu zaradi kolovozne poti v njuni domači vasi Podgorje pri Kamniku.

Ranjeno Antonijo so prepeljali v bolnišnico, sosedo Marijo ž. pa je milica zaslislala in dognala, da je bila precej vinjena. Dejanje je priznala.

V okvirih ustave

Izvršni svet v Ljubljani je prišel do zaključka, da večina slovenskih duhovnikov v Sloveniji deluje v okviru ustave in da so odnosi med državno upravo in cerkvijo zadovoljivi. Posebno so bili zadovoljni v vladi nad izjavo slovenske cerkvene vodstva ob 30-letnici osvoboditve, ki je bila objavljena v osrednjem verskem listu.

Najdbe iz drugega stoletja v Ptuj

Medtem ko so buldožerji že zorali globoko jamo za gradnjo prvega trakta novega ptujskega zdravstvenega doma tik poleg bolnišnice, pa na sosednji parceli rastejo s tal nekam nenavadni temelji.

Skupina delavcev in strokovnjakov pod vodstvom kustosa ptujskega pokrajinskega muzeja Blagoja Jevremova končuje namreč raziskovalna dela na prostoru, kjer bo stal drugi trakt zdravstvenega doma. Najdbe — obrtniško središče Petovje iz druge polovice 2. stol. ocnjuje kustos Jevremov za zelo pomembno, saj je edinstvena v Sloveniji Leseno atrijsko hišo nepravilne oblike, manjšo z žarnim grobom, vodnjak, ki mu še niso prišli do dna, ter še kup vprašani, ki čakajo na odgovore, so odkrili pri sistematičnem pregledu.

Tržaški nadškof Santin v pokoj

Sveti sedež je sprejel predlog o upokojitvi Antonia Santina, nadškofa Trsta in Kopra, ter imenoval za apostolskega administratorja Trsta ter župnji Milje in Mačkvlje iz koprške škofije nadškofa iz Gorice Pietra Cocolina.

S to svojo odločitvijo Sveti sedež ne spreminja teritorialnega položaja tržaške in koprške škofije ter ostaja msgr. Janez Jenko apostolski administrator v Kopru.

Msgr. Pietro Cocolin, se je v svojem delovanju na Gorškem med drugim zanimal za položaj slovenske narodnostne skupnosti na Gorškem (to dokazuje z razumevanjem slovenskega jezika).

V slovenskih tržaskih krogih so upokojitev nadškofa Santina sprejeli z velikim zadovoljstvom, saj bo to lahko ugodno vplivalo na sožitje med večinskimi in manjšinskimi narodom, na Tržaškem.

Za motorna vozila v Muti

Ob glavni cesti pri Muti gradijo novo bencinsko črpalko. Tu bo tudi mehanična delavnica in pralnica za motorna vozila. Na tem območju je okrog tisoč vozil.

Industrija v Mariboru

Tovarna avtomobilov je lani proizvedla 14.000 motorjev in 13.000 kamionov in avtobusov. MTT je največji tekstilni obrat Slovenije. Zapoljuje 4.500 delavcev.

Mariborska livarna se ukvarja predvsem s predelavo bakra. Zapoljuje 1.800 ljudi in realizira milijardo dinarjev prometa.

Tovarna "Marles" je poznana skoraj v vsakem gospodinjstvu. Zaposlenih ima 2.200 delavcev. "Metalna" pa je najmočnejša v hidromehanski opremi. Gradi največje železnice, konstrukcije in žerjave. Zapoljuje 3000 ljudi.

"Židovski stolp" v Mariboru

Ob obrambnem mestnem zidu je znani Židovski stolp. Čas ga je že dobro načel in ob akcij: urejanja mestnih zanimivosti ga renovirajo. Mnogim je bil do sedaj neznan. Turistični center ga je v svojih propektih spet "rehabilitiral" in nanj opozoril kot na važen zgodovinski objekt.

Prva gimnazija v Mariboru

Prva gimnazija v Mariboru je bila ustanovljena že leta 1850. Do prve svetovne vojne je bila po številu dijakov in profesorjev pretežno nemška. Leta 1915 je postala slovenska, a se je popolnoma osamosvojila šele čez 10 let. Letos praznuje svojo 50-letnico. Ob tej priliki so bile mnoge proslave in slovesnosti.

Moravske Toplice

Kljub temu da se o njih malo piše, so po obisku kopalcev takoj za Rogaško Slatino. Prekajajo celo znane Smarješke in Dolenske Toplice.

Lani so našli 250 tisoč kopalcev in 60 tisoč nočitev. Med gosti je bilo največ tujcev, ki prihajajo po potrebno zdravje.

Umrl so 5. julija:

- v Celju: Franja Zorko, roj. Pohlin;
- v Novem mestu: Franc Zorani;
- v Stražišču pri Kranju: Franc Mravljaja;
- v Križah: Marija Zupan, Tine Horvat;
- v Dol. Logatcu: Anton Mihevc;
- v Ljubljani: Elizabeta Barbič, roj. Tigerman, Leon Bogataj, Marinka Baškovič, Milodar Koršič, Viktor Kuhar, Nežka Virant;
- v Mariboru: Ferdo Hudina;
- v Ptuj: Tanja Mrgole;
- v Stahovici (Stranje): Karel Relesnik.

Zadnje vesti

Za zadnje vesti iz Slovenije poslušajte v Clevelandu in okolici Slovensko radijsko uro "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" vsak večer od ponedeljka do petka na postaji WXEN-FM na 106.5 MC, katero vodi dr. Milan in ga. Barbara Pavlovič.

Pokol slovenskih domobrancev pred 30 leti

V. št. Vid nad Ljubljano.

I. Eno najhujših taborišč v Sloveniji, v katere so zapirali svoje nasprotnike, je bilo v Skofovih zavodih v St. Vidu nad Ljubljano. Prvi jetniki tega groznega taborišča so bili slovenski begunci, ki so jih partizani zajeli na Koroškem, še predno so prišli do zaveznikov. Eden izmed njih pripoveduje:

"V Borovljah smo bili zajeti 8. maja 1945. Iz Borovelj so nas odpeljali v St. Jakob ter nas čez noč nastanili v neki samotni hiši. Eden iz naše sobe je skušal pobegniti, pa so ga prijeli.

Slišali smo, kako je vpil, naj ga ne udarijo s sekuro, naj ga rajši ustrelje s pištolo. Na dvorišču je bil krik, nekateri so iz sobe pogledali skozi okno, med njimi jaz, in sem videl, kako je partizan s plenkačo, to je široko sekuro, ki jo rabijo tesarji, presekaval glavo. Ko so partizani videli, da gledam iz sobe, so takoj s strojnimi streljali proti oknu. Prišli so tudi k nam in so tri ali štiri pobrali, češ da so gledali skozi okno in jih odvedli na dvorišče. Slišali smo kričanje in nato so z avtomobilom nekaj odpeljali. Naslednje jutro smo videli na dvorišču vse krvavo in smo prepričani, da so bili vsi pobiti.

Naslednji dan smo šli iz St. Jakoba v Beljak, kjer so nas nastanili v nekih barakah. Tam smo ostali tri do štiri dni, nato pa smo morali iz Beljaka peš na Področico. Na tej postaji so nas partizani natlačili na vlak in odpeljali na Jesenice. Na Jesenicah smo ostali v nekih barakah dva dni; nato so nas z vlakom odpeljali v Skofjo Loko in smo bili v samostanu poldrugi dan. Iz Skofje Loke smo peš odšli v Zavode v St. Vid.

Šest dni podnevi in ponoči na dvorišču.

V Zavodih v St. Vidu smo bili prvi slovenski gostje. Zenske in otroke so takoj spravili po sobah, moški smo pa skozi šest dni podnevi in ponoči ostali na dvorišču. V Zavodu so bili že takrat nekateri vojni ujetniki nemške in italijanske narodnosti. Polagoma so pripeljali tja ustaše, četnike in nato domobrance, ki so jih Angleži začeli vračati. Prvih šest dni na prostem tudi nisimo prejeli nobene hrane in smo dobesedno stradali. Nato smo bili razmeščeni po zgradbi. V sobo, v katero sem prišel v prvem nadstropju, je tudi prišlo sedem duhovnikov, bivših profesorjev.

Nismo bili stalno v eni sobi, ampak so se večkrat posamezni ujetniki po sobah izmenjavali. Vsak večer so prihajali novi avtomobili, in sicer tovorni avtomobili, po pet in tudi več, na katere so nakladali ujetnike. Stražarji so nam govorili, da jih vozijo v razne tovarne na Gorenjsko, vendar smo se šele potem, ko smo bili že na prostem, zavedli, da so bili odpeljani v Kočevski Rog v smrt.

Hrvatje na delo — Slovenci v smrt.

Domobrance in druge jetnike, ki so jih komunisti v Skofji Loki pustili še pri življenju, so poslali v St. Vid, kjer so zopet mnogi našli svoj konec...

Takole pripoveduje: Približno 24. junija so nas po skupinah približno sto ljudi odpeljali St. Vid. Zaprti so nas na dvorišče Skofovih zavodov, kjer smo ostali sedem do deset dni popolnoma pod milim nebom na soncu in dežju, podnevi in ponoči brez odeje, nekateri samo v spalnih srajcah. Štiri tedne se nismo mogli ne umiti ne obriti. Jesti nismo dobili tri dni popolnoma nič. Četrty dan pa so nekateri dobili nekaj tople nezabeljene zelene vode. Sestrada ni bilo tako, da je nekdo pobiral celo fižol iz stranišča.

Poleg nas je bilo v Skofovih zavodih približno štiri tisoč Hrvatov, Nemcev, raznih civilistov, žensk in celo otrok. V treh

Poročnik mi je stavil še tale vprašanja: "Kaj je tvoj oče? Ali je zelo farški? Kako gleda na OF? Kaj je volil? Koliko bratov in sorodnikov imaš pri domobrancih? Kje imaš sestre?..." Ko sem tudi na ta vprašanja odgovoril, kolikor sem mogel, se mi je začel približevati in govoriti: "Ali veš kaj si ti zaslužil? — Smrt! Dva metra pod zemljo, tako da ne bo ne duha ne sluha po tebi, da niti zasrdelo ne bo po tebi več, propalica bela!"

Nasmehnil sem se... Tedaj pa je planil vame, me podrl na tla in me začel obdelovati z brkami. Molčal sem. Ko se je končno naveličal, mi je ukazal naj se poberem. Vodnik me je odpeljal nazaj v sobo.

Iz Marije se norčujejo. Pozneje smo večkrat na tihem govorili med seboj o tem zaslišanju in spoznal sem, da je z menoj še kar lepo postopal. Drugim je dajal lepilo in marke, da so jih morali pred njim jesti, nato pa jih je pretepal, z njihovimi glavami butal ob tla in ob zid, češ: "Svinja izdajavska, ali še nimaš dovolj krvi, ali moraš še moj denar požreli!" In zopet ga je tepel in bil z bičem po obrazu.

Najhuje pa je bilo takrat, ko so prišli neko nedeljo popoldne ob 4. uri v sobo štirje oficirji in jedli sveže krofe. Mi pa smo bili še tešč. Smejali so se in nam krofe molili pod nos... "Kar sveto Marijo prosi pa ti jih bo poslala. Kaj sedaj je pa k... ker vam ne pomaga, preklete prasice!"

Zaradi preenolične in premalo kuhane hrane so se nam ognjile željosti, lica, nebo in jezik. Zobje so se omajali, usta so bila polna gnoja. Na ambulanti nam je neki domobranski zdravnik z vato obrisal gnoj, nato pa rano razkužil z lizolom, dokler ga je imel. Nekateri sploh govoriti niso več mogli, ker se jim je jezik preveč gnojil in je bil kot kepa belega gnoja. Razen tega smo bili vsi grizavi in oslabeli. Sam sem bil proti koncu zelo slab, da me noge niso več držale. Sele zadnje dni, ko je bila že razglašena amnestija in smo dobivali po četrtinko koruznega kruha, sem si nekoliko opomogel. Kruh, ki smo ga jedli, je bil ves krvav, da smo imeli okrvavljene željosti in dlesni.

Nekdo, ki je bil že v dveh italijanskih taboriščih, nato pa še v Dachau, je rekel: "Rajši grem eno leto v Dachau, kakor da ostanem tu še en mesec dni."

Kar sem bil v St. Vidu, so izmed naših ustrelili pet. Enega, ker je gledal skozi okno, druge štir pa iz same srboritosti. Delila se je hrana in fantje niso stali lepo v vrsti, pa jih je neki partizan kar počil.

(Dalje sledi.)

Jabolčni sok v hipu

Na živilski razstavi pri tehnološkem inštitutu države Massachusetts v Cambridgeju je zbudil precej zanimanja posnetek dr. Edgertona, ki je kroglo iz puške fotografiral v trenutku, ko je s hitrostjo okoli 900 metrov v sekundi prebila nastavljeno jabolko in je sok brizgnil za njo.

Edgerton je posebno kamero naravnal na trimilijonko sekunde.

KOLENDAR društvenih prireditev

JULIJ

20. — Misijonski piknik v parku Triglav v Milwaukee, Wis.
20. — Društvo sv. Ane št. 4 ADZ priredi piknik na Izletniških prostorih v Leroy, Ohio.
20. — Belokranjski klub priredi "Belokranjski piknik" na Slovenski pristani. Igrajo "Veseli svatje".
27. — Piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti.
18. — DSPB TABOR priredi jenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.
19. — Občni zbor Slovenske pristave.
25. — Halloween — kosilo in ples v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St.
25. — Stajerski klub priredi svoje martinovanje v farni dvorani pri Sv. Vidu Začetek ob 7. zvečer. Igra Alpski kvintet.

AVGUST

3. — Plavalne tekme na Slovenski pristani.
6. — Federacija Klubov slovenskih upokojencev priredi piknik na Izletniškem središču ADZ v Leroyju.
10. — Stajerski piknik na Slovenski pristani. Igra Alpski kvintet.
17. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi na Slovenski pristani svoj vsakoletni piknik.
17. — Farno prošenje pri Mariji Vnebovzeti. Festival v šolski dvorani.
17. — SKD Triglav v Milwaukee, Wis., priredi drugi društveni piknik v parku Triglav.

SEPTEMBER

7. — Društvo SPB Cleveland priredi romanja v Frank, Ohio.
14. — Vinska, trgateg v Slovenski pristani.
16. — Podružnica št. 14 Slovenske Zenske Zveze priredi "Vanity Fair" v Euclid Park Clubhouse. Začetek ob 7.30 večer.
21. — Olatarno društvo fare sv. Vida priredi obed v farni dvorani pri Sv. Vidu od 11.30 do 2. popoldne.
21. — Skupne podružnice Slovenske zenske zveze priredijo bazar v Slovenskem domu na Holmes Ave.
27. — Gradučija šole sv. Lovrenca — kosilo in ples ob 7. uri v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St.
28. — Narodni Baragov dan: sv. maša ob 11.30 pri Mariji Vnebovzeti, ob 3.30 popoldne program pri Sv. Vidu.

OKTOBER

4. — Glasbena Matica poda svoj jesenski koncert v SND na St. Clair Avenue.
5. — Društvo SPB Cleveland priredi družabni večer v veliki dvorani pri Sv. Vidu.
5. — Euclidski kulturna skupina priredi koncert v SDD na Recher Ave. ob 4. uri pop.
5. — SKD Triglav v Milwaukee, Wis., priredi VINSKO TRGATEV v parku Triglav.
12. — Klub Ljubljana priredi večerjo in ples v SDD na Recher Avenue. Začetek ob 4. popoldne.
18. — Klub nevrških slovenskih upokojencev priredi večerjo in ples v SND na E. 80 St.

Zobni turizem

Čedalje več Japoncev si hodi ruvat zobe na 2000 kilometrov oddaljeni Tajvan. Tokijski turistični urad skorajda ne more več ustreči vsem željam. Japonci se množično prijavljajo za šestdnevne izlete in vnaprej plačujejo za polet na ta otok, za bivanje in oskrbo ter za obisk pri zobnem zdravniku. Izkušnje enega izmed njih:

"Šest zob so mi izdri, dobil sem 17 novih, za vse z izletom vred sem plačal samo 88.000 jenov" — okoli \$300.

Nepalski metuzalem

Dobra jed, pijača in cigarete so še vedno vseh najstarejšemu prebivalcu Nepala Pitamu Rani Taruju, ki je nedavno dopolnil 131 let. Čeprav kadi in pije že nad sto let, je še smerom pri močeh.

Novinarji so ga vprašali to in ono, dobili so presenetljive odgovore. Pitam ni nikoli maral mleka in ga tudi zdaj ne pije, njegova poglavitna hrana je meso, pije pa vse razen vode. Seveda redno kadi:

Razlog za vitalnost tega starca: vse življenje je bil ob vznožju Himalaje, daleč od tovarniškega dima in avtomobilskih izpušnih plinov, živel je brez večjih skrbi, veliko je hodil. Od skupno 115 potomcev — sinov in hčera, vnukov in pravnukov — jih živi 95.

Promile na vodi

Na letni skupščini društva za prometno medicino v Hamburgu zbrani zdravniki so se zavzemali za uvedbo promilne meje v rečni, jezerski in obalni plovbi. Nekaj predavateljev je govorilo o uživanju alkohola na ladijskem krovu ter o zvezi med alkoholnimi pijačami in nesrečami na ladjah.

Eden izmed podatkov: pri 78 odstotkih mornarjev, ki so v rečni plovbi padli s krova in utonili, so ugotovili veliko količino alkohola v krvi. Pri nesrečah na morju je odstotek precej nižji, vendar je ustrezno več nepojasnjenih vzrokov smrti.

Koralna barva za učence

Kdor opazi na vhodnoberlinski ulici koralno rdeč avto, takoj ve, da sedi za kriblom kandidat za vozniško dovoljenje.

Podjetje mestnih taksijev je svoje šoferske inštruktorje opremilo s takšnimi vozili. Sola za voznike amaterje se je odločila za to, ker so nepazljivi vozniki v letošnjih treh mesecih poškodovali 22 njenih avtomobilov.

Vozila koralno rdeče barve bodo poslej vidna že od daleč vozniki bodo tako opozorjeni na "šoferske vajence".

ZA SMEH

Žena možu: "Kaj se ne bi mogla midva enkrat razgovarjati tako, da bi ti molčal?"

MALI OGLASI

LOT FOR SALE Residential, in Euclid. 60 x 180 foot lot. Gas applied. Call after 5 p.m. 692-0678. (106)

Naprodaj

V Sloveniji v okoli Brezic, naprodaj lepo posestvo z zidano hišo ter zidanim gospodarskim poslopjem. Električna in vodovod v hiši. Okolica v mirnem ter svežem zraku ob manjši cesti. Krasn prilika za rojake, ki ljubijo domovino in z lepim dohodkom. Kličite 216-431-2134. (109)

For Sale

3 Bedroom - 2 Bathroom Ranch in slab hot water heat - Laundry room off large Kitchen - Big 4 ft. Fireplace. 2 1/2 car heated Garage with fruit or wine cellar below enclosed Patio. On app. 2 acres - About 1 acre gardened organically for 15 years. Large shed barn with loft - Fruit - Nuts and Berries - Spruce - Pine - Hemlock - Fir and Flowering Trees throughout. Near Eastern suburb. First time offered at reasonable \$45000. 831-1131 (14,18 jul)

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112 IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RACUN POMOČI DRŽAVE OHIO AID FOR AGED PREScriptions ZA OSTARELE (109)

MALI OGLASI

V najem

Oddamo 3-sobno stanovanje zgoraj. Ima peč in hladilnik. Tudi 4-sobno stanovanje spodaj. 1191 E. 60 St. — 881-7122 (106)

V NAJEM

6 sob stanovanje s tremi spalnicami, sprejemna soba, jedilna soba in moderna kuhinja, zdolaj, spredaj. Zada zgoraj pa tri sobe v najem. Vse na 6404 Carl Ave. Kličite 391-3320. (107)

ODDA SE

stanovanje pet sob odraslim, v prvovrstnem stanju, na 870 E. 75 St. Kličite 391-8875. (108)

FOR RENT

3 room apartment. Newly decorated and off street parking. Couples only 731-9431 after 5 pm (107)

5 Room Suite

Newly redecorated. Off street parking. Couples (adults preferred.) Call 731-9431 after 5 pm. (107)

Iščejo stanovanje

Mati in hči želijo 4-sobno stanovanje v najem, 2 spalnici, med E. 185 in E. 260 St. Kličite 531-1539 (106)

ZIDAN ZIDAN ZIDAN

Euclid zidan ranč, with rekreacijsko sobo, tri velike spalnice, dve kopalnici, formalna jedilna soba. Priključena garaža. V tridesetih.

EUCLID

po naročilu narejen zidan bungalov, veliki temelj (foundation), prijazna kuhinja z velikim prostorom za jest. Dve spalnici z prostorom za razširane zgoraj, ploščata rekreacijska soba, 2 1/2 garaža, pokrajini lot. V boljšem kot novem položaju.

NOVI DOMOVI

kvalitetno delani ranči, z priključeno garažo za dva avta. — splits z priključenimi garaži, zidani ali z aluminijami obiti, po tri spalnice, 1 1/2 kopalnica. Polna klet. V lepem prostoru od Route 91.

UPSON REALTY

UMLA

499 E. 260 St. RE 1-1070 Odprto od 9. do 9. (109)

House for sale

3 suites, 2 1/2 car garage, in good condition. On E. 67 St. Call 391-9833 (107)

Help Wanted Male or Female

COMPANION

For elderly lady plus light housework, 3 or 4 days a week. Call between 7 and 9 pm. 481-0491. (111)

COOK & HELPER

Six hours, five days. Good working conditions. Call for appointment 531-8818. (109)

Iščejo žensko

Slovenski dom za ostarele išče žensko za čiščenje in pospravljanje. Oglasite se osebno na 18621 Neff Rd. Enaki delovni pogoji. (107)

ZENSKJE ZA ČISCENJE

v Slovenskem Narodnem Domu na 6409 St. Clair Ave. ali kličite 361-5115 od 11. ure zj. do 3. ure pop. vsak dan; samo na sredone. Zvečer 361-3112. (113)

HANDYMAN

2 months free rent to family willing to fix 3 rooms to their liking. Will furnish supplies. Between E. 40 and E. 55 St. 831-4075

Help Wanted

Housekeeper — live in, permanent position with family, excellent wages and benefits. 371-3054 (109)

PRI TEKMI — V San Franciscu je pri Artists' Soapbox Derbyju nastopilo tudi tole vozilo in vzbudilo obilo zanimanja, kot kaže slika.

Karl H. Waggener

LETO GOSPODOVO

Roman

PREVEDEL FRANCE KUNSTELJ

Stražmojster je ostal v izbi. Vrata je pustil odprta in poslušal, in potem se je zgodilo vse zelo hitro. Nenadoma je slišal šumot, kakor da bi kdo trgal blago, stekel je skozi hodnik in s silo odprl vrata v izbo.

Ondi je stala Kristina. Odrčala je bila trak s svojega predpasnika, na steni je manjkala podoba Matere božje, zato je visel ta trak na žeblju.

Potlej, ko sta bila že na poti, se je stražmojster ustavil in prijel ženo za roko. Kristina, je menil, nič ne bova govorila o tem, kar je bilo, lahko ostane med nama. Toda sodniku moraš povedati resnico, slišiš, moram!

Kristina ga je pogledala, obraz ji je bil ko mrtev! Samo trudno je zamahnila z roko in molčala. Stražmojster jo je peljal k svoji ženi. Tu ostani, je rekel. Jaz bom poiskal kmeta, če ti je prav.

Da, da, bilo ji je prav. Kmet je prišel ravno iz prodajalnice, pod pazduho je nosil zavoj blaga, ki naj bi ga nesel domov.

Adam, je začel stražmojster, tvoja žena bi rada s tabo govorila.

Kristina? Z mano govorila, pravite?

Kajpak, pri meni sedi. Zaradi otroka, Adam. Pa si ne ženi preveč k srcu.

Kmet obstoji, pogleda stražmojstra, nato spet predse v tla in kima z glavo sem pa tja. Nekaj je pokazal z roko v zrak, nekaj je pogoltnil.

Da, je rekel, pa pojdiva.

Kristina je čepela na stolu v kuhinji in se ni zganila, ko je kmet vstopil. Adam je dal stražmojstrovu ženi roko, saj je dobrodušna žena. In zdaj je ihtela v svoj predpasnik, o Bog, kaj naj človek reče v tolažbo, nesreča je bila.

Da, nesreča, je ponovil kmet okorno. Naslonil se je zraven Kristine na mizo, še zmeraj je zrl predse v tla in zbiral svoje misli.

Kar se tiče voza, je menil, saj bi bil lahko napregel. Da mi bo tudi župan to storil. Zakaj nista vzela Rjavca s sabo? vpraša Adam. Da, in potem denar, prekleto, bilo je treba toliko premisliti. Saj sploh ni vedel, koliko je imel še pri sebi, nekaj šilingov, več ne...

Kristina sliši. moža: voz, je

rekel, denar za na pot — kaj mar ni kričal, je ni pahnil s stola? Počasi je Kristina dvignila glavo, počasi so postala njena lica spet rdeča. Tu ni smela nič govoriti, ali medtem ko je stražmojster razložil ono z denarjem, da ne bo potrebovala veliko in da tokrat ne bo dolgo trajalo, razprava da bo gotovo šele v jeseni, medtem ko je vse to slišala kakor od daleč, je položila svoje prste na možovo roko in zdrknila nekajkrat oprezno prek nje.

Da, tako je zdaj. Kmet pač ni vsega povedal, kar mu je tičalo v glavi, ko je stal v kuhinji. Na mnogo stvari je mislil. Da se je mnogokdaj razžejal, ker je bila Kristina tako zaprta vase, tako mrzla. In da ga je varala, o, da, na to je mislil. Pa se je tudi spomnil, kako hrabra je bila Kristina, kako sposobna in ue-trudljiva, tako kot je bilo zdaj z njo, z otrokom, ki ga je nosila.

In kako je bilo to prav za prav: da poravna račun z Adamom, se je zadolžila pri Bogu, Gospod sam more to soditi, ne mož. Če vzamemo stvar tako, potem velja beseda o zvestobi, ki traja večno. Zmeraj in še preko smrti.

Ne, med tema dvema ni nič obračunati. Pozneje bo morebiti prišla kdaj kaka takšna ura, težka ura za Kristino. Ali to bo minilo, tako kot bo minil ta čas, ta tri ali štiri leta, o katerih govori stražmojster. Treba je gledati, kako bo to minilo. Do poljetja bo otrok tu, in ko bo šla Kristina proč, bo že iz najhujšega. Seveda je hudo, da bo morala iti v jeseni, toda z druge strani je spet dobro, čas ne bo tako prazen in izgubljen. Otrok bo medtem doraščal, v njem se bodo lahko srečavale njene misli.

Ti je težko? vpraša Kristina ob slovesu. Da, le pojdi zdaj, Adam, pogledj doma pri živini! Deni blago v mojo omaro, reče, to je blago za plenice...

Tiste dni je prišel nenadoma jug prek gore, razcefral oblake na nebu in se silovito vrgel v

dolino. Težak veter je, šumeče vleče semkaj skozi gozd, in zbu-di v trenutku stoterno pokljanje kapov in talečih se voda pod snegom. Potem se pokaže zgubanceni obraz zemlje, najpoprej krtine, strnišča in rumene bili in temne brazde po njivah. Sleherno drevo stoji sredi nekakega otoka suhe krajine.

Vaščani se potikajo okoli po svojih vrtovih in mandrajo zadnje ledene kepe v senci plotov. Včasih jim upogne sunek vetra podkolenice, hlastno zgrabijo za klobuki, in žene stiskajo med noge svoja krila, da ne dobi veter kaj nespodobnega v svoje oči.

Veliko se še ne da delati, saj pomlad je še borna, nekaj trobentic cvete ob plotu, v steblih navija ščinkavec. Drugi dan je tudi spet vihar, sneg se vrtinči iz podočih se oblakov. Ali to je

samo dobro, novi sneg požre stebre, nanj bo postavljen golobnjak. David ga je s kredo narisal na vrata, po videzu bo to vila, veličastna zgradba, kakor se to spodobi za prečastite globe. David se je tudi zaradi tega sprl z župnikom, o poštono sta se dajala.

David stoji v župnijskem skednju in skoblja ob macesnovem

NASTAJANJE PRIJATELJSTVA — Tri leta stara Malenie Asprin "fotografira" delfina Hermana v Nassau-Paradise Island morskem akvariju.

V BLAG SPOMIN

OB 9. OBLETNICI ODKAR JE UMRL NAŠ DOBRI SOPROG, OČE IN BRAT

John Saurich

Izdihnil je svojo plemenito dušo dne 14. julija 1966

Let 9. je že minilo, odkar Tebe več med nami ni, ali spomin na Tebe še živi in bo živel do konca naših dni!

Smrt je kruta, uniči up, razdre vezi, ostane le bolest v srcu in spomin na prošle dni. Spavaj mirno v hladni zemlji!

Zalujoči:

soproga MARY

sinova JOHN in JOE

hčerki MARY JANE JUSEK

in URSULA ZEBKAR

vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo

Cleveland, Ohio 14. julija 1975.

Ženini in neveste!

Naša slovenska unijska tiskarna Vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni.

Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628

TONY KRISTAVNIK
PAINTING AND DECORATING

Telephone: 944-8436

Spomlad je tu! Najboljši čas za barvanje vaših hiš! Preglejte vaše domove in pokličite nas za brezplačen proračun. Smo strokovnjaki! Sanitas in papiranje

Oglašujte v naših malih oglasih

- ČE PRODAJATE ali kupujete rabljeno pohištvo,
- ČE IŠČETE ali oddajate stanovanje,
- ČE POTREBUJETE delovno moč,
- ČE IŠČETE zaposlitev,
- ČE PRODAJATE ali kupujete nepremičnine —

dajte mali oglas v

AMERIŠKO DOMOVINO!

Pokličite HE 1-0628.

Za vsakovrsna fiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

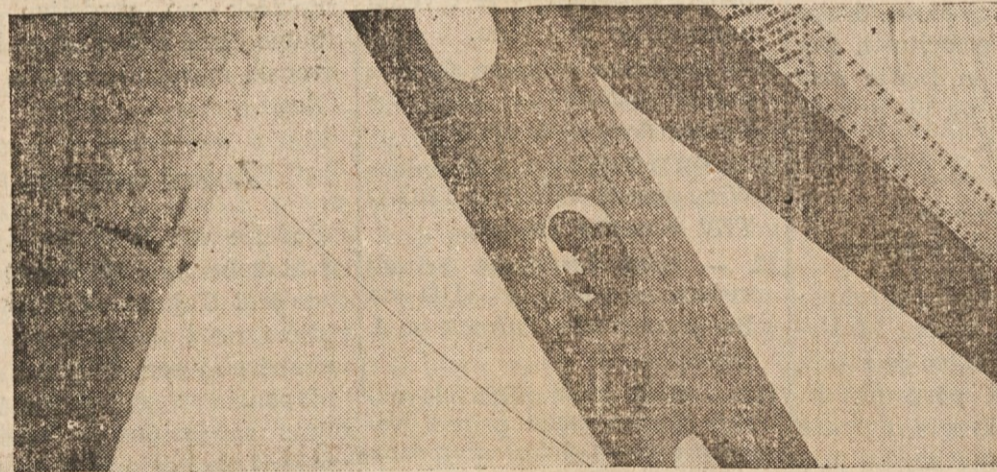
TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZVANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve: okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okreplj. Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvrstven papir - Hitra postrežba

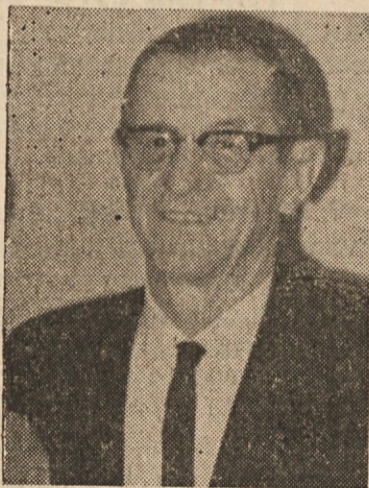
NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

Težavno in nevarno

Visoko nad vodo se vzpenja v New Yorku Verazano most, ki ga je treba od časa do časa prepleškati. Na slikah vidimo delavce pri opravljajanju tega nevarnega posla. Tisti, ki se jim rado zavrti v glavi, za ta posel 700 čevljev od tal niso primerni.

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICI ODKAR JE UMRL NAŠ LJUBLJENI SOPROG, OČE IN STARI OČE

Jacob Jesenko

ki nas je zapustil 12. julija 1972 ravno na rojstni dan

Tri leta je minulo, odkar si nas zapustil. Spomin na Tebe nas budi, ki Tvoj glas se ne oglasi. V neskončni božji milosti, naj večna Tebi luč gori.

Zalujoči:

soproga, ANNA, rojena Zakelj
sin MYRON, snaha DORIS
hči ANNNE LEKAN z
družino John, Regis, Jacki
hči RUTH ABBOTT z
družino Eugene, Bruce, Terry

Cleveland, Ohio 14. julija 1975.

ODSTOPIL JE — Rabi Baruch Korff je odstopil kot načelnik "Državlanskega odbora za pravičnost do predsednika Nixona", ki ga je sam ustanovil in v okviru katerega je pomagal zbrati \$190,000 za plačilo Nixonovih sodnih stroškov.